

# Digger digitaliseringen

Den største utfordringen i bransjen er mangelen på tid, sier Revisorforeningens styreleder Trond-Morten Lindberg. Selv skulle han gjerne hatt mulighet til å revidere i realtid. Imidlertid handler digitalisering om mye mer enn kun teknologianvendelse og automatisering. – Holdninger og vilje til å investere i ny teknologi og folk med riktig bakgrunn er minst like viktig.

Redaktør Alf Asklund



*Digitalisering krever også vilje til å investere i ny teknologi og folk med riktig bakgrunn, sier Trond-Morten Lindberg (Foto: Mick Tully).*

## Start i det små

*Digitalisering er blitt et moteord som brukes på «alt». Hva betyr digitalisering for deg?*

– Vi må starte i det små når vi snakker om digitalisering, sier Lindberg. Det kan dreie seg om noe så konkret som å drive mer kostnadseffektivt ved å digitalisere enkeltprosesser eller hvordan man kan bruke selskapets hjemmeside på en bedre måte, sier han.

I et videre perspektiv er spørsmålet hvordan digitalisering kan brukes for å forenkle interne arbeidsprosesser, hvordan digitalisering endrer tjenestene som leveres, og hvordan man kommuniserer med kundene. Det har igjen betydning for hvilke folk som bør rekrutteres og hvordan disse skal læres opp. – Det er viktig for hver enkelt å ta stilling til hva digitalisering betyr for egne arbeidsoppgaver og egen stilling. For virksomheten er det helt nødvendig å lage en plan for digitaliseringen.

## De største har kommet langt

*Hva med digitaliseringen i revisjonsbransjen? Noen sier at regnskapsførerne har kommet lenger?*

Regnskapsførerne har kommet langt, for eksempel leverer de fleste nå skytjenester. På et område som bruken av Big Data, har revisjonsbransjen kommet betydelig lenger, for eksempel med hvordan vi i planleggingen kan bruke dataene vi har om våre kunder etter at vi først har kombinert disse med tilgjengelige offentlige data.

– De største revisjonsselskapene har også kommet langt på en rekke andre områder når det gjelder digitalisering, blant annet innen deling av kunnskap, effektivisering av arbeidsprosesser og kommunikasjon med kundene, legger han til.

## Handler ikke om å bli fratatt jobbene

*En studie har konkludert med at svært mange av oppgavene som i dag gjøres av regnskapsførere og revisorer vil bli automatisert i løpet av noen år. Kan det stemme?*

Når det er mulig å behandle sykdommer ved hjelp av teknologi, er det også lett å tenke seg at teknologi kan utføre mye av det som gjøres i forbindelse med utarbeidelse av regnskap og revisjon, sier Lindberg. Men han tror det vil ta lang tid før

teknologien vil kunne ta den siste kvalitetssjekken.

– Skal vi bli helt erstattet av «roboter», må teknologien levere høyere kvalitet enn det mennesker greier, og her er det et stykke igjen på en del områder, sier han.

Det er ingen grunn til å frykte at vi blir fratatt jobbene, fortsetter han. – Vi må jobbe sammen med teknologien og se på det som en kjempemulighet. Revisor blir ikke eliminert, men teknologien gjør at vi kan samle inn data og analysere disse på en bedre måte, noe som gir oss et bedre grunnlag for å gjøre en god jobb. Fortsatt vil det være viktig å ha personlige relasjoner med klientene, og det vil neppe teknologien kunne erstatte.

## Uavhengighet og størrelse

*Hvis et lite selskap ønsker å fortsette med revisjon, men samtidig ønsker å gi mer rådgivning, blir ikke uavhengighetsreglene da et problem?*

Lindberg er helt klar på at uavhengighetsreglene må overholdes, men mener at også mindre revisjonsselskaper kan lykkes godt i å kombinere revisjon og rådgivning.

*Hva har størrelse på virksomhet å si for digitalisering? Det er kanskje enklere for mindre selskaper å ta i bruk nye og standardiserte løsninger enn for store virksomheter som har behov for mer komplekse skreddersydde løsninger?*

Lindberg svarer at de minste miljøene kan snu seg rundt raskere, men at det er mye mer kraft i de store – som både er villige og har evnen til å bruke ressurser på dette.

## Tid er den største utfordringen

*Hva er de største utfordringene for bransjen i forhold til digitalisering?*

– Vår største fiende er kanskje at det fortsatt går bra i bransjen, og da er det fristende å sitte stille og fortsette som før. Men på den måten gir vi fra oss initiativet. Det er farlig å tro at dette ikke er noe som angår meg. Dette er noe som utfordrer måten vi leverer tjenester og kommuniserer med kundene på.

– Den største utfordringen i bransjen er mangel på tid. Når regnskapsførere leverer tidsriktig informasjon, kan ikke vi hvile på

revisjonsberetninger som kommer mange måneder etter regnskapsavslutningen.

– Digitalisering og automatisering gir oss muligheten til å levere ting tettere til når de skjer. Drømmen må være å revidere real time – ikke et halvt år etter, sier han og legger til at vi alle egentlig bør være kjempeglade for at leveringsfristen for årsregnskap legges tidligere på året. – Tidligere levering betyr mer relevant informasjon.

## Må på agendaen

– Vi må sette teknologianvendelse, digitalisering og automatisering ordentlig på agendaen – ikke minst må det følges opp med en gjennomtenkt strategi og nødvendige tiltak. Noen selskaper gjør dette allerede, og når disse lykkes med å gi bedre tjenester, vil det også skape nye forventninger blant kundene til dem som jobber gammeldags – forventninger som ikke kan bli oppfylt.

## Partnermodellens svakhet

Lindberg mener at det er på tide å tenke nytt når det gjelder partnermodellen som er utbredt i revisjonsbransjen. – Digitalisering krever at vi gjør investeringer og da er det viktig at vi ikke tømmer kassa. Det er en fare at partnere i valget mellom å investere i fremtiden eller å ta ut overskudd som utbytte, velger det siste. Det er en ulempe i forhold til nye aktører som vi kan bli utfordret av – for eksempel teknologivirksomheter eller banker – som tradisjonelt investerer mye for å oppnå fremtidige overskudd. Google og Apple beveger seg for eksempel inn i forsikringsbransjen. Hvordan kan vår bransje stå imot om vi ikke bruker noe av den gode inntjeningen vi har i dag til å sikre en fremtid der ting endres stadig raskere, spør han?

## Mer effektiv, til samme timepris?

*– Hvis revisor blir mer og mer effektiv ved hjelp av nye løsninger samtidig som timeprisen er den samme, går all effektivitetsgevinst til klienten. Er timeprisingens tid forbi?*

Det er utfordrende når det gjelder prising, og timeprising vil nok oftere bli supplert med alternative prisingsmodeller. Samtidig er det viktig å huske på at den tiden en revisor sparer på automatisering av enkle oppgaver, kan brukes på oppgaver som er langt mer faglig krevende, av høyere verdi for kunden og som kan gi bedre inntjening.

### Sjefen må med

*Hva kan et lite eller mellomstort revisjonsselskap gjøre for å bli mest mulig «digitalisert», og er det riktig at teknologi ikke er den største utfordringen, men å få med seg sjefen og organisasjonen?*

Lindberg er krystallklar på at det er svært lite sannsynlig at man lykkes dersom sjefen ikke er med.

– Digitalisering er definitivt en lederoppgave! Det er viktig å ha en digital ambisjon, at det settes av nok midler og at man evner å se hva som finnes av trusler og muligheter.

Han legger til at bruk av ny teknologi også innebærer en økt sikkerhetsrisiko sammenlignet med tidligere, og at det kanskje er noe vi ikke vet nok om.

#### ... men sjefen kan ikke alt!

Lindberg mener at ledere må innse at manglende kompetanse kan være en

utfordring når en virksomhet skal digitaliseres, men sier samtidig at en leder ikke behøver å være en teknologiekspert. – Holdningen til teknologi, digitalisering og automatisering er viktigst. En leder må skjønne dynamikken og en del om hva som er mulig å oppnå ved hjelp av for eksempel dataanalyse og sosiale medier, og må tørre å ansette folk med kompetanse og gi dem de nødvendige fullmakter.

### Økt terskelverdi gir økt omstillingsbehov

*Det ser ut til at grensen for revisjonsplikt kan bli økt etter hvert, og du har tidligere sagt at dette kan få store konsekvenser for både små og store virksomheter. Hvilke endringer snakker vi om og hvordan kan Revisorforeningen bidra til å hjelpe de enkelte virksomhetene?*

Terskelverdien for revisjonsplikt internasjonalt har lenge vært på vei opp og Norge følger etter. Det skaper et behov for omstilling hos alle, sier han.

– For enkelte selskaper kan det være et eksistensspørsmål. Noen vil gå over til regnskapsførerbransjen, mens andre ser at det er tungt å gjøre en omstilling alene. Det er derfor helt nødvendig å ta stilling til om man ønsker å gjøre denne omstillingen internt eller om man har behov for å bli en del av et større miljø.

– Her har foreningen enn jobb å gjøre. Vi kan sette temaet på agendaen og hjelpe folk videre både med hensyn til relevant informasjon og kursing.

### Del mer og bli bedre

Det er viktig at bransjen står sammen. Imidlertid er Lindberg usikker på hvor åpne vi egentlig er med hverandre i bransjen. – Jo mer vi deler med hverandre, jo bedre blir vi, avslutter han.

## Utvalg skal revidere forvaltningsloven

Regjeringen har oppnevnt et offentlig utvalg som skal revidere forvaltningsloven. Å tilrettelegge forvaltningsloven for en digital forvaltning er en del av utvalgets mandat. Utvalget skal levere sin innstilling innen 1. november 2018.

Forvaltningsloven er fra 1967, og er skrevet for en papirbasert forvaltning. Elektronisk kommunikasjon er eksplisitt tillatt i loven. Dette viser at lovverket behandler elektronisk kommunikasjon og digital saksbehandling som unntaket snarere enn hovedregelen.

## Nasjonalt ID-kort i 2018

Lov 5. juni 2015 nr. 39 om nasjonalt identitetskort (ID-kortloven) gir rettslige rammer for en ny ordning med nasjonalt ID-kort i Norge. ID-kortloven legger til rette for at passkontorene kan starte utstedelse av nasjonale ID-kort til norske statsborgere i 2017.

De nasjonale ID-kortene vil bli utstedt ved bruk av samme infrastruktur og organisasjon som passene, og holde samme sikkerhetsnivå. Økt bruk av sikre identitetsbevis vil kunne bidra til å styrke den enkeltes vern mot identitetstyveri, og til å forebygge og bekjempe annen kriminalitet som involverer falsk eller stjålet identitet. ID-kortloven gir også hjemmel for å utvide ordningen til å omfatte utenlandske statsborgere med rettigheter og plikter overfor norske myndigheter, og for å utstede en tilknyttet elektronisk identitet.



Rust deg for fremtiden

## Tiden da vi snakket om endringer er forbi – nå gjør vi også endringene.

I Visma er det mye som skjer om dagen, og signalene fra Regnskap Norges årsmøte Metamorfose i Trondheim i juni, sier meg at det ikke blir noe roligere framover. Jeg vet ikke med dere andre som deltok, men det viktigste jeg sitter igjen med etter årsmøtet er følgende: Tiden da vi snakket om endringer, er forbi. Nå gjør vi også endringene.

### Nye kundekrav skaper endring

Endringer og omstillinger er ikke et nytt fenomen i 2016. Vi er nå inne i en ny periode med omstilling for regnskapsbransjen. Jobber du innen regnskap og finans har du kanskje kjent litt på presset allerede. Rollen din som regnskapsfører er i endring, og du må ta smarte – og innimellom vanskelige valg. I tillegg må du holde deg oppdatert på nye krav fra myndighetene: Ny MVA-oppgave i 2017, nye krav til e-fakturering, nytt standard bankformat med ISO 20022 og ikke minst SAF-T - standardformat for regnskap.

### Hyppig dialog er viktig

I Visma bruker vi mye tid på å innlede dialoger med bransjen på kryss av arbeidsplasser. For å sikre at vi tenker likt og er enige. Ikke minst er dette viktig for å se hvilke behov forandringene i regnskapsbransjen fører med seg. Ressursbasen kommer til å se helt annerledes ut om fem år, fordi kundebehovene kommer til å endre seg i takt med teknologiutviklingen. Økt bruk av skybasert teknologi og ikke minst automatisering av transaksjoner vil revolusjonere.

### Fra punching til rådgivning

I en hektisk hverdag vil kunden kreve mer- blant annet enkle løsninger og faglige råd. Kunden ønsker å fakturere selv, godkjenne kostnader og reiseregninger og ikke minst ha tilgang til rapporter og dashbord som viser oppdatert informasjon om hvordan butikken til enhver tid går. I Visma ser vi nødvendigheten av å holde våre kunder oppdatert. Derfor kombinerer vi fagkurs med system og programvare – for å gjøre kundene våre effektive.

### Rust deg for fremtiden

Med digitalisering og endrede kundebehov vil regnskapsbyråer måtte jobbe på en annen måte. Noen møter denne omstillingen med åpne armer, mens andre er kanskje litt mer tilbakeholdne. De fleste befinner seg nok midt imellom – der både tradisjonell regnskapsføring og den nye rådgiverrollen er en del av arbeidshverdagen.

Når det skjer endringer rundt deg, kan du enten velge å vente og se hva som skjer – eller du kan stille forberedt ved å lage en plan for hvordan du kan komme utfordringene i møte. Det er viktig å tenke fremover.

### Er du forberedt?

*Øyvind Larsen*

Director of Sales, Visma Software AS

- Nye kundekrav skaper endring
- Hyppig dialog er viktig
- Fra punching til rådgivning
- Rust deg for fremtiden

